



Ystävöiminnan opas

SISÄLLYSLUETTELO

1.	YSTÄVÄTOIMINNAN OPAS.....	1
2.	MIKSI KANSAINVÄLISEN OPISKELIJAN YSTÄVÄKSI?.....	2
3.	HYVIÄ KÄYTÄNTÖJÄ.....	3
4.	YHTEYDENOTOT – MITEN JA KUINKA USEIN?.....	5
5.	MITÄ YSTÄVÄTOIMINTA EI OLE?.....	6
6.	HYVÄ TIETÄÄ – MAHDOLLISIA HANKALUUKSIA TAI VASTOINKÄYMIÄ.....	6
7.	TIETOA LAPIN YLIOPISTON JA LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN KANSAINVÄLISTEN OPISKELIJOIDEN TUKIPALVELUISTA	8
	LISÄTIETOJA YSTÄVÄTOIMINNASTA.....	9

1. YSTÄVÄTOIMINNAN OPAS

Tämä opas on tarkoitettu Sinulle, joka olet kiinnostunut toimimaan ystävänä Lapin yliopiston tai Lapin ammattikorkeakoulun kansainväliselle vaihto- tai tutkinto-opiskelijalle. Joka vuosi korkeakouluihimme saapuu paljon innokkaita ulkomaalaisia opiskelijoita, jotka ovat valinneet opiskelupaikakseen Rovaniemen. Lähtökohtaisena ajatuksena voidaan pitää, että heitä todellakin kiinnostaa Suomi ja suomalaisuus. Koulun käytävillä ja opiskelija-asunnoissa kuva Suomesta saattaa kuitenkin jäädä aika pintapuoliseksi. Ystävätoiminta antaa kansainvälisille opiskelijoille mahdollisuuden tutustua lähemmin suomalaiseen kulttuuriin ja tapoihin, sekä tarjoaa lääkkeen mahdolliseen koti-ikävään. Osa opiskelijoista haluaa oppia suomen kieltä, ja samalla myös ystävät pääsevät harjoittamaan vierasta kieltä. Ystävätoiminnan kautta syntyy myös ystävyys-suhteita, jotka eivät pääty siihen kun opiskelija palaa kotimaahansa.

Mikä olisikaan parempi tapa tutustua suomalaiseen arkielämään kuin suomalainen ystävä! Yli 300 perhettä ja yksittäistä henkilöä on jo kokeillut tätä mahdollisuutta kansainvälistyä omassa kodissaan. Tähän oppaaseen olemme koonneet aiemmilta vuosilta saatujen ystävien palautteiden pohjalta muutamia kommentteja ja vinkkejä ystävätoiminnasta. Myös opiskelijoilta kerätystä palautteesta on käynyt ilmi, että ystävätoiminta on yksi suosituimmista ja kiitellyimmistä kansainvälisten asioiden toimiston järjestämistä toiminnoista.

Vapaamuotoisuus ja vastavuoroisuus ovat ystävätoiminnan kaksi peruspilaria. Tarkoituksena ei ole järjestää ohjattua toimintaa, vaan opiskelijan ja ystävän omat mielenkiinnon kohteet ja ajalliset resurssit määrittävät tapauskohtaisesti ystävätoiminnan laajuuden ja keston.

Suomalaisena ystävänä toimiminen ei edellytä muuta kuin avointa mieltä ja kiinnostusta muita kulttuureita kohtaan. Suomalaiset saavat toiminnasta uusia kokemuksia, kielikylvyn ja tietenkin uusia ystäviä eri puolilta maailmaa. Ystävätoimintaan sopivat perheet tai henkilöt, jotka ovat valmiita ottamaan ulkomalaisen opiskelijan silloin tällöin mukaan tavallisiin arkipäivän askareisiin ja pitämään yhteyttä vaihto-opiskelijaansa omien voimavarojen sekä kiinnostuksen mukaan.

2. MIKSI KANSAINVÄLISEN OPISKELIJAN YSTÄVÄKSI?

Miksi suomalaiset yleensä hakeutuvat ystävätoimintaan? Syitä on varmaan yhtä monta kuin on ihmisiäkin. Yleensä motiivina on kielitaidon ylläpitäminen ja aito kiinnostus muihin kulttuureihin.

- ✓ "Kielitaidon harjoittelu molemmin puolin."
- ✓ "Tutustua uusiin ihmisiin ja oppia tuntemaan vieraita kulttuureita."
- ✓ "Tutustuminen eri kulttuureihin ja samalla kertoa omastaan, englannin kielen harjoitusta."
- ✓ "Hyvä tapa palauttaa muistiin ja kartuttaa kielitaitoa sekä saada omakohtaista kokemusta eri kulttuureista."
- ✓ "Tutustuu eri maiden elämäntapoihin."

Monella osallistujalla on itsellään positiivisia kokemuksia siitä, kuinka häntä on autettu ulkomailla ja hän haluaa auttaa nyt vuorostaan toisia.

- ✓ "Tukena oleminen tarvittaessa opiskelijalle. "
- ✓ "Halusimme antaa tukea ja lievittää koti-ikävää kaukaa tulleelle opiskelijalle."

Ystävätoiminnasta hyötyvät myös perheen lapset ja se tuo arkeen mukavaa vaihtelua. Toiminnan tuloksena voi parhaassa tapauksessa olla elinikäinen tuttavuus.

- ✓ "Vapaaehtoisuus, saimme kivan kaverin ja tilaisuuden parantaa englanninkielen taitoa."
- ✓ "Myös ystäväopiskelijoiden vanhemmista on tullut hyviä ystäviämme, joihin pidämme edelleenkin yhteyttä. Avartaa huomattavasti omaa näkemystä, esim. omien lasten kasvatukseen."
- ✓ "Yhdessäolo, vaihtelu."
- ✓ "Tutustuminen vieraiden kulttuurien edustajiin, parhaassa tapauksessa pysyvämpienkin kontaktien luominen."
- ✓ "Ystävystyimme Petran kanssa niin, että viikonlopputapaamisia odotti pitkin viikkoa. Yhteiset tapaamiset sujuivat hienosti, niitä oli ilmeisesti molempien osapuolten mu-

kaan sopivasti. Yhteydenpito jatkuu Unkariin edelleen, Petra on käynyt jo viikon keväällä Suomessa, vierailut silloin luonamme ja me menemme lomamatkalle Unkariin heinäkuussa.”

3. HYVIÄ KÄYTÄNTÖJÄ

Millaisia yhteisiä asioita suomalaiset ystävät voivat tehdä kansainvälisten opiskelijoiden kanssa? Paljon riippuu siitä, millaisia ihmisiä te olette. Opiskelijat toivovat yleensä saavansa yhteisten hetkien avulla kuvaa siitä, millaista on normaali suomalainen elämä. Eli tarkoitus ei ole viihdyttää opiskelijoita tavoilla, jotka eivät kuulu ystävien arkirutiineihin.

Ystävätoimintaan osallistuneet ovat oivaltaneet tämän yleensä hyvin ja palautteista saakin idean, että yhteisen tekemisen muotoja on yhtä monta kuin perhettä. Jokapäiväiset askareet, ruuanlaitto, lasten kanssa pelailu ja elokuvien katselu, nousevat esiin myös ystävien palautteista.

- ✓ ”Normaalia suomalaista arkea. Ruuanlaittoa, pilkkimistä, hiihtämistä, patikointia yms.”
- ✓ ”Ruokailimme yhdessä viikoittain. Kävimme myös yhdessä kelkkamessuilla.”
- ✓ ”Tupaantuliaiset ystävien luona. Piparin leivonta, jouluruuan valmistus, ruokailut, Napapiirillä käynti, ystäviin tutustuminen, koti-illat, mielenkiintoiset keskustelut.”
- ✓ ”Kävimme luistelemassa, vietimme lauantaita ruokailemalla yhdessä ja saunomalla, opiskelija oli mukana mökkireissulla, missä hiihdimme ja pilkkimme. Hän oli mukana myös Oulun reissulla, jossa olimme Karting-kisoissa, kävimme Tietomaassa ja Oulun torilla. Kyläilimme ystävien ja sukulaisten luona, opiskelija sai käydä tutustumassa Oulun yöelämään nuorison mukana.”
- ✓ ”Tutustuimme arkielämän asioihin, eli suomalaiselle jokapäiväisiin tekemisiin ja Rovaniemen palvelutarjontaan.”
- ✓ ”Leivoimme, kävimme hiihtämässä, sauvakävelyllä, moottorikelkkailemassa, teatterissa, kyläilemässä, eläinnäyttelyssä.”
- ✓ ”Vietimme iltoja kotona. Kävimme päiväretkillä ja kävelyillä.”
- ✓ ”Tapaamiset muotoutuivat normaalin perhe-elämämme ympärille. Vietimme useita koti-iltoja tai sunnuntaipäiviä, söimme, juttelimme, ulkoilimme. Kävimme retkellä lä-

hiseudun metsissä, vierailimme Ranuan eläinpuistossa ja treffasimme myös joulupukkia yhdessä. Leivoimme ja laitoimme yhdessä ruokaa. Koska Petra oli valmistumassa kielten opettajaksi ja häntä kiinnosti erityisopetus meillä täällä, hän vieraili kanssani työpaikallani seuraamassa suomalaisen erityisopettajan työtä.”

Monet osallistujat, jotka pitävät ulkoilusta ja mökkeilystä kokevat luonnollisena, että ystäväopiskelija kutsutaan mukaan illaksi tai viikonlopuksi mökille. Viikonloppuaktiviteetit ovat käytännöllisiä varsinkin niille, jotka asuvat kauempana.

- ✓ “Kävimme mökillämme Enontekiöllä ja vierailimme Norjassa, leivoimme pullaa ja pizaa, vietimme joulua yhdessä.”
- ✓ “Ulkoilimme, kävimme Ylläksellä laskettelemassa, vietimme koti-iltoja ruokaillessa, saunoen ja keskustellen.”
- ✓ “Retkeilimme lähellä ja kaukanakin, pienet vaellukset, pilkkiretket, hiihtoretket. Vietimme tavallisia koti-iltoja ruokaillen ja keskustellen ja tv:tä katsellen. Vierailimme yhdessä omien sukulaistemme luona...”
- ✓ “Ulkoilimme tunturissa ja erämaakämpillä, kotivierailuja ja – askareita, osallistuminen pikkujouluihin ja aterioihin.” (Sodankylä)
- ✓ “Kemijärvellä talvinuottausta ja poroaitaa katsomassa. Hiihtoa, pilkkimistä, moottori-kelkalla ajelua, saunomista. Saariselällä käytiin hiihtämässä ja pulkkamäkeä kokeilemassa.”
- ✓ “Laitoimme ruokaa, japanilaista ja suomalaista. Kävimme eläinpuistossa, osallistuimme piparimarkkinoille, pidimme takkailtoja. Ajelimme autolla tehdäksemme tutumaksi Rovaniemeä ja Ranuaa.”
- ✓ “Retkiä muun muassa Kemin Lumilinnaan, Ouluun, napapiirille jne. Kahvittelua, ruokailua ja muuta vapaamuotoista ajanviettoa.”

4. YHTEYDENOTOT – Miten ja kuinka usein?

Suurimmalla osalla kansainvälisistä opiskelijoista on suomalainen kännykkäliittymä. He ovat myös aktiivisia internetin käyttäjiä, joten yhteydenotot hoituvat helposti puhelimella, tekstiviesteillä tai sähköpostitse. Nykyään monilla opiskelijoilla on myös facebook -profiilit ja joillekin osallistujillekin se voi olla helppo ja luonnollinen tapaa pitää yhteyttä.

Miten piditte yhteyttä?

- ✓ "Pääosin tekstareilla."
- ✓ "Sähköpostin ja tekstiviestien avulla."
- ✓ "Netin välityksellä."
- ✓ "Tapaamalla ja Messengerin välityksellä."
- ✓ "Puhelimitse ja sähköpostitse."

Sähköpostiyhteys on usein säilynyt myös ystäväopiskelijan kotiinlähdön jälkeenkin. Parhaimmassa tapauksessa voi syntyä vuosia kestävä vuoropuhelu monen tuhannen kilometrin taakse.

- ✓ "Pääosin puhelimitse ja opiskelijan palattua kotiinsa myös sähköpostitse."
- ✓ " ..(yhteydenpito) jatkunut myöhemmin Messengerillä."

Parhaiten yhteinen aika löytyy kun seuraavan yhteisen tapaamisen sopii edellisen kerran aikana. Yhdessä almanakkojen ja kalentereiden tarkastelu ja aikojen yhteensovittaminen on aina helpompaa, ja näin välttyy myös usealta väärinkäsitykseltä, joita helposti tulee lyhyitä tekstiviestiä kirjoiteltaessa tai puhelimessa puhuttaessa.

- ✓ "Kännykällä soittamalla, tekstiviesteillä ja sähköpostilla sovimme tulevan tapaamisen järjestelyistä. Yleensä kuitenkin puhuimme seuraavan tapaamiskerran ajankohdan valmiiksi jo edellisellä tapaamiskerralla. Yleensä tapasimme vähintään joka viikko - aika usein viikonloppuisin."

5. MITÄ YSTÄVÄTOIMINTA EI OLE?

Ystävätoiminnan määritelmä saattaa olla epäselvä ja siksi onkin paikallaan oikea muutamia vuosien varrella ilmaantuneita väärinkäsityksiä. Suomalainen ystävä ei ole matkatoimisto, pankki, ohjelmatoimisto, taksi tai majatalo. Ystäväopiskelijat eivät esimerkiksi asu perheiden luona, vaan omissa asunnoissaan, eikä osallistujilla ole velvollisuutta majoittaa ystäväopiskelijaa kotiinsa.

Tapauksissa, joissa opiskelijat pyytävät lainaksi rahaa, täytyy kieltäytyä, sillä ystävä ei missään nimessä ole pankki. Ystävä ei myöskään ole ohjelmatoimisto, jonka täytyisi keksimällä keksiä kansainväliselle opiskelijalle ajanvietettä, vaan osallistujat toimivat omien voimavarojensa puitteissa.

On kuitenkin hyvä huomata, että edellä mainitut ongelmat ovat erittäin harvinaisia ääritapauksia, jotka kuitenkin kannattaa tiedostaa.

6. HYVÄ TIETÄÄ – Mahdollisia hankaluuksia tai vastoinkäymisiä

Niin kuin tavallisessa elämässä, ei ystävätoiminnassakaan kaikki mene välttämättä suunnitelmien mukaan. Voi olla, että elämäntilanteet muuttuvat jommallakummalla osapuolella niin, ettei ajallisesti ole mahdollisuuksia tavata. Tällöin on reilua ilmoittaa suoraan opiskelijalle oman elämäntilanteen muuttumisesta. Myös Lapin yliopiston tai Lapin ammattikorkeakoulun kansainvälisten asioiden toimistoon on hyvä laittaa tästä tietoa, jotta voimme mahdollisuuksien mukaan etsiä uuden ystävän opiskelijalle. Ongelmatilanteissa on ylipäätään hyvä ottaa yhteyttä jommankumman korkeakoulun kansainväliseen toimistoon, niin voimme ratkoa asioita yhdessä.

- ✓ "Aikatauluni oli sellainen, etten voinut lopulta toimia ystävätoiminnassa, onneksi opiskelija oli aktiivinen ja hankki itse uusia ystäviä."
- ✓ "Alussa yhteydenpito aktiivista, lopussa ei työpäivän päätyttyä ole energiaa."

Uusi, molemmille vieras kieli saattaa myös tuoda mukanaan omia vastoinkäymisiä. Uudestaan kysyminen ja asioiden toisto ovat välineitä tähän pulmaan. Rohkeutta osoittaa se, että ilmoittaa kansainväliselle opiskelijalle, että nyt en ymmärtänyt ihan kaikkea, voitko toistaa. Hyvä on myös varmistaa opiskelijalta, että onhan hän varmasti ymmärtänyt viestin.

- ✓ "Kommunikointi vieraalla kielellä sujui pääosin hyvin. Välillä haimme apua sanakirjasta ja välillä kommunikoimme käsilläkin".
- ✓ "Virhetulkintoja kielen vuoksi, opiskelija tulkitsi että emme halua tavata kiireisen elämämme vuoksi."
- ✓ "Kieliongelmissa sanakirja on oiva apu!"

Kansainväliset opiskelijat ilmoittautuvat ohjelmaan lukukauden alussa. Tällöin heille ei ole vielä kertynyt paljoakaan kontakteja eikä tentit vielä työllistä heitä, joten saattaa tuntua, että heillä on paljon vapaa-aikaa. Lukukauden lopussa opiskelijoidenkin aikataulut täyttyvät pikkuhiljaa ja yhteisten aikojen löytäminen saattaa tuottaa hankaluuksia.

- ✓ "Vaihto-opiskelijat ovat hyvin kiireisiä. Lukukauden alussa heillä on aikaa tavata, mutta ei enää lopussa"
- ✓ "Aikataulujen yhteensovittaminen."

Ystävöiminta perustuu vastavuoroisuuteen ja omaan aktiivisuuteen. Yliopiston ja ammattikorkeakoulun puolesta järjestyvät ystävien löytäminen ja yhteystietojen välittäminen. Järjestämme myös alkusyksystä ja alkuvuodesta ystävä-tapaamisen, jossa ystävät ja uudet kansainväliset opiskelijat saavat tutustua ensi kertaa toisiinsa. Lukuvuoden lopussa olemme tavallisesti lähettäneet osallistujille palautepyyynnön ja uuden ilmoittautumislomakkeen uuden lukukauden/lukuvuoden ystävöimintaan. Muutamista palautteista on käynyt ilmi, että jotkut osallistujat olisivat kiinnostuneet osallistumaan yhteisiin tapahtumiin myös muina aikoina. Viime aikoina on järjestetty esim. pilkkiretki ja pikkujoulut. Jos yhteisiä tapahtumia järjestetään lukukauden aikana, ollaan ystäviin hyvissä ajoin yhteyksissä.

7. TIETOA LAPIN YLIOPISTON JA LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN KANSAINVÄLISTEN OPISKELIJOIDEN TUKIPALVELUISTA

Rovaniemi on kansainvälinen opiskelupaikka. Kansainvälisyys näkyy konkreettisesti yliopiston ja ammattikorkeakoulun kampuksilla ulkomaalaisina vaihto- ja tutkinto-opiskelijoina, jolle on tarjoutunut mahdollisuus opiskella Rovaniemellä. Molemmilla korkeakouluilla on kansainvälisten asioiden toimistot, joiden tehtävänä on suunnitella, koordinoida ja kehittää kansainvälisiä toimintoja kunkin korkeakoulun strategian mukaisesti. Tehtäviin kuuluu mm. eri vaihto-ohjelmien ja -sopimuksien hallinnointi, opiskelija-, opettaja- ja henkilöstövaihdon toimeenpano, kansainvälisten asioiden ulkoinen ja sisäinen tiedotus sekä erilaiset opiskelijoille suunnatut kansainväliset tukipalvelut.

Lukukausien alussa syyskuussa ja tammikuussa korkeakoulujen kansainväliset asiat järjestävät uusille kansainvälisille vaihto-opiskelijoille viikon mittaisen orientaatioviikon, jossa käydään yksityiskohtaisesti läpi opiskeluun ja Rovaniemellä elämiseen liittyviä asioita. Yliopiston ja ammattikorkeakoulun kansainväliset asiat kouluttavat joka vuosi suomalaisia opiskelijoita tuutoreiksi kansainvälisille opiskelijoille. Nämä opiskelijatuutorit auttavat ulkomaalaisia opiskelijoita alkuun Rovaniemellä. He auttavat mm. vaihto-opiskelijoiden vastaanotossa, asuntoasioissa, pankkitilin avaamisessa ja paikkakuntaan perehdyttämisessä. Ystävöitymisen koordinointi on myös yksi kansainvälisten asioiden toimistojen tehtävistä. Lisätietoja Lapin yliopiston kansainvälisten asioiden toimistosta löytyy osoitteesta www.ulapland.fi/kv. Lapin ammattikorkeakoulun kansainvälisten asioiden toimistosta löydät lisätietoja puolestaan osoitteesta www.lapinamk.fi > [Opiskelijalle](#) > [Kansainvälinen toiminta](#).

Lapin yliopiston ja Lapin ammattikorkeakoulun kansainväliset opiskelijat asuvat pääsääntöisesti opiskelija-asuntosäätiö Domus Arctican asunnoissa Ounasrinteellä Kuntotiellä tai Rovalassa Jokkatiellä.

Lapin yliopiston ylioppilaskunnan kansainvälisten asiain sektorin yhteydessä toimii Erasmus Student Network, joka tarjoaa kaikenlaista toimintaa kansainvälisille opiskelijoille elokuvailloista mökkiviikonloppuihin. Erasmus Student Networkin toiminnasta saa tietoa Kansainvälisten asioiden sihteeriltä tai ylioppilaskunnan nettisivuilta www.lyy.fi /in English. Myös molempien korkeakoulujen opiskelijatuutorit järjestävät opiskelijoille erilaisia tapahtumia ja toimintoja läpi lukuvuoden.

Lisätietoja ystävöiminnasta

Ulla Alanko

Kansainvälisten asiain sihteeri
Kansainväliset asiat / Lapin yliopisto
Yliopistonkatu 8, 96300 Rovaniemi
tel. 040 484 4465
email: ulla.alanko@ulapland.fi

Kirsi Pulkka

Kansainvälisten asioiden suunnittelija
Kansainvälinen toimisto / Lapin ammattikorkeakoulu
Jokiväylä 11 C, 96300 Rovaniemi
tel. 040 550 7443
email: kirsi.pulkka@lapinamk.fi

